

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1066

Vragen van het lid **Agnes Mulder** (CDA) aan de minister van Economische Zaken over *het bericht «Chemische bedrijven investeren te weinig»* (ingezonden 29 november 2012).

Antwoord van minister **Kamp** (Economische Zaken) (ontvangen 7 januari 2013)

Vraag 1

Wat is uw analyse over het bericht dat de Nederlandse bedrijven in de chemiesector te weinig investeren om de bedrijfstak te blijven vernieuwen?¹

Antwoord 1

Nederland heeft een goed ontwikkelde chemiesector met mondiale spelers, een innovatief MKB en vele spin offs vanuit universiteiten. Met 64.000 banen, een aandeel van 20% in de export, bovengemiddelde groeicijfers en een positief aandeel in 2010 van € 14 miljard aan de handelsbalans dragen deze bedrijven significant bij aan onze economie. De chemische sector is een van de negen topsectoren waar de overheid in investeert met onder andere de innovatiecontracten. De chemische industrie staat op dit moment wat investeringen betreft onder druk. Dit heeft twee redenen. Ten eerste is er de groei van de marktontwikkeling in Azië en de vertraagde economische groei in Europa en ten tweede zijn de productiekosten in de Verenigde Staten en het Midden-Oosten lager door de lagere energieprijzen aldaar. Dit gaat ten koste van de winstgevendheid en derhalve van de investeringen in Nederland en Europa.

Vraag 2

Kunt u een inschatting maken of de genoemde daling van investeringen met 10 procent in 2013 een typisch verschijnsel is voor de Nederlandse chemiesector? Zo ja, hoe schadelijk is dit? Immers, de chemiesector is van belang voor de gehele maakindustrie in Nederland.

Antwoord 2

De daling is geen typisch Nederlands verschijnsel, maar een Europees verschijnsel voor de chemiesector. Ook bedrijven in andere Europese landen verwachten minder te investeren.

¹ <http://www.nu.nl/economie/2968055/chemische-bedrijven-investeren-weinig.html>

Investerings in de chemiesector zijn de komende jaren nodig gelet op de uitdagingen waar deze sector voor staat, namelijk een transitie te maken naar een groene, duurzame chemiesector waar innovatieve producten met een hoge toegevoegde waarde gemaakt worden.

Vraag 3

Kunt u toelichten of er een verschil bestaat in de daling tussen investeringen door het midden- en kleinbedrijf (MKB) en investeringen door het grote bedrijfsleven binnen de Nederlandse chemiesector?

Antwoord 3

De investeringsverwachtingen van bedrijven publiceert het CBS niet op een gedetailleerdere uitsplitsing dan de verschillende industrietakken. De steekproeven van bedrijven van het CBS zijn te klein om nog op een gedetailleerder niveau betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Wel is het zo dat de chemiesector wordt gedomineerd door bedrijven van meer dan 100 werknemers.

Vraag 4

Hoe verhoudt het feit dat ondernemers in de chemiesector verwachten 10 procent minder te investeren in 2013² zich met de afspraken binnen de topsector Chemie waarin zowel de Rijksoverheid alsmede het bedrijfsleven innovatiecontracten hebben getekend om het onderzoek en de ontwikkeling van vernieuwende producten binnen de chemiesector te stimuleren?

Antwoord 4

Op de korte termijn (2013) verwacht de chemische industrie 10% minder te investeren. Tegelijkertijd is het positief te noemen dat op de (middel)langere termijn de afgesloten innovatiecontracten binnen Topsector Chemie laten zien dat de chemische bedrijven sterk investeren in innovatie, vooral ook in de samenwerking met kennisinstellingen. De chemische industrie investeert ruim € 43,4 miljoen alleen al in cash in de TKI's in 2013.

Vraag 5

Kunt u bevestigen dat de hoge grondstoffenprijzen de Nederlandse chemiesector parten speelt? Zo ja, wat kunt u doen om te zorgen dat de Nederlandse chemiesector de beschikking houdt over betaalbare grondstoffen? Wat onderneemt u in internationaal verband om te zorgen dat er consistent beleid wordt gevoerd op terrein van grondstoffen om te zorgen dat investeringen binnen deze belangrijke sector (58 miljard euro en 20% van de totale Nederlandse export) op peil blijven?

Antwoord 5

De hoge grondstofprijzen hebben inderdaad invloed op de Nederlandse chemiesector.

Het huidige Nederlandse beleid voor de grondstoffenvoorzieningszekerheid van onze economie is vastgelegd in de Kamerbrief van 15 juli 2011 (Kamerstuk II 32 852, nr. 1). Hierin staan de acties die Nederland onderneemt op dit gebied.

De leveringszekerheid van grondstoffen voor de Nederlandse economie is daarin het primaire uitgangspunt, waarbij lange termijn duurzaamheid is opgenomen als expliciete voorwaarde. Het bedrijfsleven is daarbij primair aan zet, maar de overheid is proactief in het stimuleren en stellen van kaders. Het Nederlands beleid richt zich op drie agenda's, namelijk het veiligstellen, vergroten en verduurzamen van aanbod en markt, beperken en waar mogelijk verduurzamen van de vraag en het efficiënter en duurzamer maken van het gebruik van grondstoffen.

In het voorjaar van 2013 komt het huidige kabinet met een update van het beleid van grondstoffenvoorzieningszekerheid.

De invloed van Nederland kent echter zijn grenzen, daarom trekken wij in dit dossier samen op in de EU. Er is bijvoorbeeld intensieve inzet met de EC op

² Centraal Bureau voor de Statistiek, Persbericht: Industrie verwacht nauwelijks extra investeringen, 26 november 2012 <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/bedrijven/publicaties/artikelen/archief/2012/2012-066-pb.htm>

het verminderen van handelsbelemmeringen en er was recent bilateraal overleg op hoog niveau om te verkennen hoe Nederlandse bedrijven samen met Duitse bedrijven grondstoffen in kunnen kopen. Verder zijn wij actief in internationale gremia als de VN, OESO, Wereldbank en de WTO. Economische grondstoffendiplomatie is een belangrijk instrument in ons buitenlandse beleid. Onze Speciale Gezant Natuurlijke Hulpbronnen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, de heer Jaime Bourbon de Parme, speelt daarin een belangrijke rol.